

REGLEMENT
AUDIT, RISK & COMPLIANCE COMMISSIE PGGM N.V.
21 november 2017

Inhoudsopgave

1. Algemeen	3
2. Taken en bevoegdheden	3
3. Samenstelling.....	7
4. De voorzitter	8
5. De secretaris.....	8
6. Werkwijze en vergadering	8
7. Bezoldiging.....	9
8. Inwerkingtreding en wijziging reglement	10

1. Algemeen

1. Dit reglement audit, risk & compliance commissie PGGM N.V. (het “reglement”) is opgesteld door de raad van commissarissen (de “raad van commissarissen”) van de naamloze vennootschap PGGM N.V. (de “vennootschap”) op grond van het bepaalde in artikel 6 lid 2 van het reglement raad van commissarissen PGGM N.V. De audit, risk & compliance commissie (de “auditcommissie”) is een vaste commissie van de raad van commissarissen.
2. Dit reglement kan worden gewijzigd bij besluit van de raad van commissarissen, al dan niet op voorstel van de auditcommissie.
3. In geval van strijdigheid van de bepalingen van dit reglement enerzijds met bepalingen uit wet, statuten of overige voor de raad van commissarissen bindende interne of externe regelgeving anderzijds, gaan de laatste voor.
4. De tekst van dit reglement is ter kennis gebracht van de raad van bestuur en de ondernemingsraad.
5. Dit reglement en de samenstelling van de auditcommissie zijn op de externe website van de vennootschap geplaatst.

2a. Algemene taken en bevoegdheden

1. De auditcommissie bereidt de besluitvorming van de raad van commissarissen voor over het toezicht op de integriteit en kwaliteit van financiële verslaggeving van de vennootschap en op de effectiviteit van de interne risicobeheersings- en controlesystemen van de vennootschap. Zij richt zich onder meer op het toezicht op de raad van bestuur van de vennootschap (de “raad van bestuur”) ten aanzien van:
 - a. de werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen, waaronder het toezicht op de naleving van de relevante wet- en regelgeving en het toezicht op de werking van gedragscodes;
 - b. de financiering van de vennootschap;
 - c. de financiële informatieverschaffing door de vennootschap (keuze van accounting policies, toepassing en beoordeling van effecten van nieuwe regels, inzicht in de behandeling van ‘schattingsposten’ in de jaarrekening, prognoses, werk van interne en externe accountants terzake, etc.);
 - d. de relatie met en de naleving van aanbevelingen en opvolging van opmerkingen van internal audit en externe accountant door de raad van bestuur;
 - e. de rol en het functioneren van de interne auditfunctie alsmede de adequate bezetting van de functie;
 - f. de relatie van de raad van bestuur met de externe accountant, waaronder in het bijzonder een rol spelen zijn onafhankelijkheid, de bezoldiging en eventuele niet-controlewerkzaamheden voor de vennootschap;
 - g. het belastingbeleid van de vennootschap;
 - h. de toepassing van de informatie- en communicatietechnologie;

- i. het voorbereiden van de vergaderingen van de raad van commissarissen met de raad van bestuur, waarin de jaarrekening en het jaarverslag (inclusief accountantsverklaring en accountantsverslag) en de kwartaalcijfers van de vennootschap worden besproken;
 - j. beoordelen van andere door de auditcommissie gewenste onderwerpen overeenkomstig het bepaalde in dit reglement.
 - k. de toepassing van informatie- en communicatietechnologie door de vennootschap, waaronder risico's op het gebied van cybersecurity.
2. De auditcommissie bespreekt en beoordeelt met de Chief Financial Risk Officer, (hierna: 'CFRO') ten minste eenmaal per jaar de algemene financiële strategie en de financiële procedures van de vennootschap. De bespreking tussen de auditcommissie en de CFRO over genoemde zaken heeft plaats voordat deze zaken worden besproken tussen de raad van commissarissen en de raad van bestuur.
 3. De auditcommissie kan zich voorts bij de uitoefening van haar taak doen bijstaan of voorlichten door een of meer door haar aan te stellen deskundigen tegen een met de auditcommissie overeen te komen vergoeding die ten laste van de vennootschap komt.
 4. De auditcommissie kan slechts die bevoegdheden uitoefenen die de raad van commissarissen uitdrukkelijk aan haar heeft toegekend of gedelegeerd en zij kan nimmer bevoegdheden uitoefenen, die verder strekken dan de bevoegdheden die de raad van commissarissen als geheel kan uitoefenen.

2b. Taken betreffende de interne auditfunctie

1. De raad van bestuur benoemt en ontslaat de directeur Internal Audit. Zowel de benoeming als het ontslag van de directeur Internal Audit wordt, samen met een advies van de auditcommissie, ter goedkeuring voorgelegd aan de raad van commissarissen.
2. Eenmaal per jaar beoordeelt de de raad van bestuur het functioneren van de Internal Audit functie en de directeur Internal Audit en betreft hierbij het oordeel van de auditcommissie.
3. De afdeling Internal Audit beschikt over voldoende middelen om het auditjaarplan uit te voeren en heeft toegang tot informatie die voor de uitvoering van haar werkzaamheden van belang is. De directeur Internal Audit heeft directtoegang tot de externe accountant en tot de auditcommissie. De directeur Internal Audit en de voorzitter van de auditcommissie hebben ten minste eenmaal per jaar bilateraal overleg.
4. De directeur Internal Audit is aanwezig bij vergaderingen van de auditcommissie, met uitzondering van de vergaderingen waarin zijn functioneren wordt beoordeeld.

Voorts is de directeur Internal Audit niet aanwezig bij vergaderingen van de auditcommissie indien de voorzitter van de auditcommissie zulks besluit.

5. Internal audit stelt een auditjaarplan op en betreft hierbij de raad van bestuur, de auditcommissie en de externe accountant. Het auditjaarplan wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de raad van bestuur en vervolgens aan de raad van commissarissen.. In het auditjaarplan wordt aandacht besteed aan de interactie met de externe accountant. Voorts draagt de auditcommissie zorg voor de monitoring van de realisatie van het auditjaarplan.
6. De directeur Internal Audit ondersteunt de auditcommissie onder meer ten aanzien van de evaluatie van dit reglement, de educatie van de leden van de auditcommissie en de beoordeling van de externe accountant.
7. Internal Audit legt per kwartaal een auditrapportage voor aan de raad van bestuur, rapporteert de kern van de resultaten aan de auditcommissie en informeert de externe accountant. In de auditrapportages van Internal Audit wordt in in ieder geval aandacht besteed aan:
 - i. gebreken in de effectiviteit van interne risicobeheersings- en controlesystemen;
 - ii. bevindingen en observaties die van wezenlijke invloed zijn op het risicoprofiel van de vennootschap en de met haar verbonden onderneming; en
 - iii. tekortkomingen in de opvolging van aanbevelingen van de interne audit functie.

2c. Taken betreffende de externe accountant

1. De auditcommissie is het eerste aanspreekpunt van de externe accountant, wanneer deze zaken onder de aandacht van de raad van commissarissen wil brengen.
2. De externe accountant is aanwezig bij vergaderingen van de auditcommissie, met uitzondering van de vergaderingen waarin zijn functioneren wordt beoordeeld. Voorts is de externe accountant niet aanwezig bij vergaderingen van de auditcommissie indien de voorzitter van de auditcommissie zulks besluit.
3. De externe accountant bespreekt het concept auditplan met de raad van bestuur, alvorens het aan de auditcommissie voor te leggen. De auditcommissie bespreekt jaarlijks met de externe accountant:
 - i. de reikwijdte en materialiteit van het auditplan en de belangrijkste risico's van de jaarverslaggeving die de externe accountant heeft benoemd in het auditplan; en
 - ii. mede aan de hand van de daaraan ten grondslag liggende documenten, de bevindingen en de uitkomsten van de controlewerkzaamheden bij de jaarrekening en de management letter.
4. De auditcommissie doet een voorstel aan de raad van commissarissen voor de opdracht voor controle van de jaarrekening door de externe accountant. De raad van bestuur faciliteert dit. Bij het formuleren van de opdracht is aandacht voor de

reikwijdte van het accountantsonderzoek, de te hanteren materialiteit en het honorarium van het accountantsonderzoek. De raad van commissarissen stelt de opdracht vast.

5. De auditcommissie kan aan de raad van commissarissen voorstellen doen met betrekking tot eventuele (potentiële) tegenstrijdige belangen tussen de externe accountant en de vennootschap.
6. De auditcommissie verzoekt de externe accountant om in zijn verslag zaken op te nemen die hij onder de aandacht van de raad van bestuur en de raad van commissarissen wenst te brengen in verband met zijn controle van de jaarrekening en daarmee samenhangende controles.
7. De auditcommissie rapporteert jaarlijks aan de raad van commissarissen over het functioneren van en de ontwikkelingen in de relatie met de externe accountant. De auditcommissie geeft advies aan de raad van commissarissen over de voordracht van benoeming of herbenoeming danwel ontslag van de externe accountant en bereidt de selectie van de externe accountant voor. Bij voornoemde werkzaamheden betreft de auditcommissie de observaties van de raad van bestuur. Mede op grond hiervan bepaalt de raad van commissarissen zijn voordracht aan de algemene vergadering van de aandeelhouder tot benoeming van de externe accountant.
8. In aanvulling op de beoordeling dienaangaande door de raad van bestuur, maakt de auditcommissie ten minste eenmaal in de vier jaar een grondige beoordeling van het functioneren van de externe accountant in de diverse capaciteiten, waarin de externe accountant fungeert.
9. De auditcommissie beoordeelt of en zo ja op welke wijze de externe accountant wordt betrokken bij de inhoud en publicatie van financiële berichten anders dan de jaarrekening.
10. De externe accountant informeert de Voorzitter van de auditcommissie onverwijld wanneer hij bij de uitvoering van zijn opdracht een misstand of onregelmatigheid constateert of vermoedt.

2d. Taken betreffende de compliance functie

1. De auditcommissie beoordeelt de effectiviteit van het systeem voor naleving interne en externe wet- en regelgeving, zoals de Gedragscode PGGM, Compliance charter PGGM, de Klokkenuidersregeling, etc.
2. De bevindingen van de compliance officer, voor zover het de medewerkers van de organisatie betreffen, worden met de auditcommissie eens per halfjaar besproken.
3. De bevindingen van de reporting officer in het kader van de Klokkenuidersregeling worden ieder kwartaal aan de auditcommissie gerapporteerd.

4. Overtredingen van interne en externe wet- en regelgeving, fraude, en vermoedens van overtredingen en fraude worden via de kwartaalrapportage aan de auditcommissie gemeld.
5. De CFRO heeft de mogelijkheid rechtstreeks te escaleren richting de Audit, Risk & Compliance Commissie mocht er geen overeenstemming worden bereikt binnen het Executive Committee over het door het kern CRC Committee geformuleerde risicobeeld.

3. Samenstelling

1. De auditcommissie bestaat uit een door de raad van commissarissen vast te stellen aantal van ten minste drie leden, waaronder een voorzitter.
2. Alle leden van de auditcommissie dienen lid te zijn van de raad van commissarissen. Maximaal tweeleden dienen onafhankelijk te zijn in de zin van het reglement van de raad van commissarissen.
3. Ten minste één lid van de auditcommissie is een financieel expert, deze persoon heeft relevante kennis en ervaring opgedaan op financieel-administratief/accountinggebied bij beursvennootschappen of bij andere grote rechtspersonen.
4. De leden van de auditcommissie worden door de raad van commissarissen benoemd en kunnen te allen tijde worden ontslagen door de raad van commissarissen. De raad van commissarissen wijst een van de leden van de auditcommissie aan als voorzitter van de auditcommissie. Het voorzitterschap van de auditcommissie wordt niet vervuld door de voorzitter van de raad van commissarissen, noch door een voormalig lid van de raad van bestuur.
5. De zittingsduur van een lid van de auditcommissie hangt in beginsel af van hoe de raad van commissarissen en de overige commissies van tijd tot tijd zijn samengesteld. Een lidmaatschap van de auditcommissie eindigt van rechtswege op het moment dat van het betreffende lid het lidmaatschap van de raad van commissarissen eindigt.
6. Een lid van de auditcommissie kan besluiten terug te treden als lid van de auditcommissie zonder tegelijkertijd terug te treden als lid van de raad van commissarissen.
7. De auditcommissie dient relevante kennis en ervaring te hebben. De commissie besteedt daarom op de volgende wijze aandacht aan deskundigheidsbevordering:
 - a. de commissieleden inventariseren en actualiseren hun kennis en vaardigheden regelmatig (minstens 1x per jaar);
 - b. de commissie stelt zich zoveel als nodig op de hoogte van ontwikkelingen op het gebied van wet- en regelgeving, toezicht, governancevraagstukken en financiële verslaggeving, al dan niet met behulp van in- en externe deskundigen;

4. De voorzitter

De voorzitter van de auditcommissie heeft de volgende taken en verantwoordelijkheden:

- a. bepalen van de agenda voor vergaderingen van de auditcommissie;
- b. leiden van de vergaderingen van de auditcommissie, waaronder het zorg dragen voor een ordelijk en efficiënt verloop van de vergaderingen van de auditcommissie en het zorgen dat er voldoende tijd bestaat voor besluitvorming;
- c. toezien op het goed functioneren van de auditcommissie;
- d. verstrekken aan de raad van commissarissen van alle door de raad van commissarissen gewenste inlichtingen over de wijze waarop de auditcommissie haar taak uitoefent;
- e. het adviseren aan de raad van bestuur op het gebied van de beoordeling en de beloning van de directeur Internal Audit.

5. De secretaris

1. De auditcommissie wordt bijgestaan door een secretaris die door de auditcommissie uit of buiten haar midden wordt benoemd.
2. De secretaris van de auditcommissie heeft de volgende taken en verantwoordelijkheden:
 - a. het bijhouden van de notulen van vergaderingen van de auditcommissie.
 - b. het erop toezien dat de juiste procedures worden gevolgd en dat wordt gehandeld in overeenstemming met de wettelijke, reglementaire en statutaire verplichtingen.
 - c. het ondersteunen van de voorzitter van de auditcommissie in de daadwerkelijke organisatie van de auditcommissie (oproepen van vergaderingen, informatie, agendering, evaluatie, verslaglegging van vergaderingen etc.).
 - d. het bewaren van de bescheiden, waaruit de reactie blijkt van de commissieleden op de door de secretaris buiten vergadering ter goedkeuring aan hen voorgelegde notulen, zoals bedoeld in onderstaand artikel 6.6.

6. Werkwijze en vergadering

1. De auditcommissie vergadert zo dikwijls de voorzitter van de auditcommissie een vergadering bijeenroept, doch zo vaak als nodig volgens een jaarlijks op te stellen schema, rekening houdend met de reguliere vergaderingen van de raad van commissarissen en de planning- en controlcyclus van de vennootschap.
2. De voorzitter van de auditcommissie bepaalt of en wanneer de CFRO van de vennootschap bij de vergaderingen aanwezig is. Al naar gelang de onderwerpen kan de voorzitter van de auditcommissie desgewenst een of meer leden van de raad van bestuur of medewerkers van de vennootschap uitnodigen bij de vergadering aanwezig te zijn. Indien zij daartoe zijn uitgenodigd, zijn de leden van de raad van bestuur en medewerkers van de vennootschap verplicht de vergaderingen van de auditcommissie

- bij te wonen en aldaar alle door de auditcommissie verlangde inlichtingen te verstrekken.
3. De auditcommissie overlegt zo vaak zij nodig acht, doch ten minste eenmaal per jaar buiten aanwezigheid van de raad van bestuur met de externe accountant.
 4. De vergaderingen vinden als regel plaats ten kantore van de vennootschap.
 5. De auditcommissie besluit tijdens haar vergaderingen bij meerderheid van de aanwezige leden van de auditcommissie, waarbij in elk geval twee leden van deze auditcommissie aanwezig moeten zijn. Bij staking van stemmen is geen besluit tot stand gekomen, en zal het punt ter besluitvorming aan de raad van commissarissen worden voorgelegd.
 6. In de regel zullen de notulen van vergaderingen worden vastgesteld tijdens de eerstvolgende vergadering; indien echter alle leden van de auditcommissie schriftelijk met de inhoud van de notulen instemmen, kan de vaststelling daarvan ook eerder plaatsvinden. De notulen worden ten blijke van hun vaststelling getekend door de voorzitter.
 7. De raad van commissarissen, de externe accountant en de directeur Internal Audit zijn gerechtigd de notulen en vergaderstukken in te zien.
 8. De auditcommissie zal steeds haar bevindingen na haar vergaderingen vastleggen in een schriftelijke rapportage aan de raad van commissarissen vergezeld van aanbevelingen omtrent de door de raad van commissarissen te nemen beslissingen. Deze schriftelijke rapportage zal geschieden in de vorm van de vastgestelde notulen van de vergadering van de auditcommissie. Hierin wordt in ieder geval vermeld:
 - i. de wijze waarop de effectiviteit van de opzet en werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen zijn beoordeeld;
 - ii. de wijze waarop de effectiviteit van de interne en externe audit proces is beoordeeld;
 - iii. materiele overwegingen inzake de financiële verslaggeving, en
 - iv. de wijze waarop de materiele risico's en onzekerheden die relevant zijn ter zake van de verwachting van de continuïteit van de vennootschap voor een periode van twaalf maanden na opstelling van het jaarverslag, zoals deze zijn opgenomen in het bestuursverslag, zijn geanalyseerd en besproken en wat de belangrijkste bevindingen van de auditcommissie zijn.

7. Verzoek tot informatie

De auditcommissie is bevoegd, en heeft een eigen verantwoordelijkheid, om van de raad van bestuur, de externe accountant en de directeur Internal Audit alle door haar gewenste informatie, waaronder inlichtingen, inzage in administratie, verdere bescheiden, en overige onder PGGM berustende stukken en waarden, te vragen die zij behoeft om haar

taak goed te kunnen uitvoeren. De gevraagde informatie zal zo spoedig mogelijk ter beschikking worden gesteld.

8. Bezoldiging

De leden van de auditcommissie ontvangen naast hun bezoldiging als commissaris van de vennootschap geen aparte bezoldiging voor hun werkzaamheden als lid van de auditcommissie.

9. Inwerkingtreding en wijziging reglement

Dit reglement is op 21 november 2017 vastgesteld bij besluit van de raad van commissarissen en onmiddellijk in werking getreden.

W.H. de Weijer MHA
Waarnemend voorzitter raad van commissarissen

I.E. Ernst-Wind
Secretaris raad van commissarissen